



Nro. 30.

A' FELS. AUSTR. CSASZÁR, ES AP. KIRALY  
KEGYELMES ENGEDELMEÖL.

Indult Bétsből, Pénteken Aprilis 14-dik napján,  
1809-ik éltendőben.

---

Austriai Birodalom.

Csász. Kir. titkos kabinetbéli Titoknok Young Tamás Urat, azon hofzas hiv, és hafznos szolgálatjának meg jutalmaztatására, mellyet mind most uralkodó Felséges Fejedelmünknek, mind néhai b. e. II. Leopold Császár és Király Eö Felségének tett, minden taksafizetés nélkül Cs. Kir. Kormányszéki, Tanatsossá tenni méltóztatott Fels. Urunk. — E' mellett, valóságos Csász. Kir. udvari Titoknokot, Püttlingen Veske János Urat, a' Cs. Kir. Fő Kamara Hivatalnál lévő Cancelláriának Directorává nevezni tettett Eö Cs. Kir. Felségének. —

Ezen kívül, a' Tesseni Gymnasiumnak Préfektusát Schaerschnik Leopold Urat, a' ki' tanuló ifjúságot mind a' tudományokban mind a' jó erköltsökben a' Status szolgálatjára nevelni 's tanítani meg nem szünt, 's annál fogva mind a' Fels. uralkodó Ház különös kegyelmességére, mind a' Haza hálattosságára magát nagyon érdemessé tette, Préposti titulussal meg tisztelni, és nékie azt is kegyelmesen meg engedni méltoztatott Eö Felsege, h' gy az arany keresztet nyakában viselhesse.

Végtére Fő Tisztelendő Tólnay Ferentz Urat a' N. Györi Püspöki Megyében fekvő Kapuvari egyházi Kerületnek igen érdemes Vice-Esperestjét, Tek. Sopron Vármegye Kapuvari Mező városának számos esztendőktől fogva való Plébánusát, a' nevezett Tek. Vármegyének, és a' Vecsei Nemesi Széknek törvényes Tábla Biráját, azon különös és megkülönböztetett számos érdemeire nézve, mellyeket 29 esztendők el forgása alatt az említett Kapuvari Cath. Gyülekezet tanításában, 's gondviselésében, hasonlóképen azon Egyházi Kerületnek bölts igazgatásában, és arra való hűséges vigyázatban, és az Eö Cs. Kir. Felsege Kegyelmes Rendeléseinek, 's következésképen a' Köz haszonnak előmozdításában, mint. Tek. Sopron Vármegyének és a' Vecsei Nemesi Széknek törvényes Tábla Birája magának szerzett, a' Csanádi Sz. Gerárd, másképen Bernard titularis Abbasává tenni méltoztatott Fels. Urunk.

Azokhoz a' számos áldozatokhoz, mellyek naponként a' Haza óltárára vitetnek, lehet azt is számítani, hogy Herczeg Batthiany, testvér öttével Gróf Batthiany János Baptistával az Eö Cs. Kir. Felsege hadi szolgálatjára a' Ferdinand

Kir. Fő Herczeg derek Huszár Regimentjéhez tulajdon költségeken az 54ik osztály kiállítására magokat kötelezték. Azt is méltó meg említeni, hogy a' Kir. Magyar hajós Társaság a' maga fő igazgatója, Nagy méltóságú Ap onyi Gróf Ap onyi Antal Cs. Kir. Kamarás, titkos Státus Tanácsos és Tóina Vármegyei Fő I. pány Eö Excellenziaja által magát arra kötelezte, hogy az Eö Cs. Kir. Felsege és a' Haza hadi szolgálatjára egy Huszár Eskadront állit fel. Valamint az említett Herczegnek és Grófnak, ugy ezen hajós Társaságnak igaz hazafiúi buzgóságokat Eö Cs. Kir. Felsege mind igen kegyelmesen venni, mind Felseges Jótettzését nekik tudokra adadni méltoztatott.

A' belső Austriai Tartományak az is örökös ditsőségre fog szolgálni, hogy minékutánra a' Gréczi tanuló Ifjuság Eö Felsege kedves Testvér Ötsének János Cs. Kir. Fő Herczegnek szájából Fels. Urunknak Haza védelmezésére tzelző kegyelmes akaratját meg értette 's annál fogva az igaz hazafiúság tüze minden Styriai hiv lakosokban fel gerjedt volna: azok is, tudniillik a' Gréczi tanuló ifjak két vadász kompaniára formáltak, és mind magancs mind közönséges íegyverben való gyakorlások által, az Eö Felsege es Haza hadi szolgálatjára magokat alkalmatlósokká tették. Vegtére azon tartománybéli védelmező batallionok el marisrozásának órája közelgetvén, egy esedező levelet nyújtottak bé Eö Cs. Kir. Fő Herczegségének és mind ebben, mind szóval arra kötelezvéen magokat, hogy a' több haza védelmező seregekkel együtt ők is kézzek táborba szállani, 's velek együtt élni és halni. Melly és igaz hazafiúságból származott alázatos kérésekre, Eö Cs. K. Fő

Herczagsége, nem kivánván a' Statusbéli Hivataloknak plánta oskoláját, és a' Familiáknak jövendőbéli ofzlopait szükség nélkül el fogyasztani, következő, mind'a' két résznek valóságos ditsőségére szolgáló választ adott nékiek:

„A' Kigyelmetek commandirozó Generál által, a' múlt hónap 22-ik napján bé adott kérésekre, mellyben tudniillik arra ajánlották magokat, hogy a' tartománybéli védelmező sereg zászloja alá esküdni, 's velek együtt élni 's halni kívánnak, előttem igen kedves és eleve el látott vóit. Mivel, ott, a' hol tsak nem minden védelmező seregbéli legénység vetélkedve igyekezik a' maga uralkodó Fejedelméhez való hivségét, 's hajlandóságot és Hazája eránt való fzeretetét nemtsak szóval, hanem tselekedetével is meg bizonyítani: lehetetlen, hogy azok a' férfiak, a' kik a' tudományok és mesterségek által a' Haza eránt való kötelefségeknak bétöltésekre formáltatnak, másoknál alábbvalók légyenek. De mivel Kigyelmeteket a' Státus úgy nézi, mint olly plánta oskolát, mellyből minden kar és rendbéli hafznos és alkalmas Státus Hivatalasok, és hadi tisztek kelnek ki: lehetetlen ezen igen fontos okokra nézve a' Kigyelmetek kérését tellyesitenem. Arra való nézve vegye el kigyelmetek általam a' Haza háladatofságát, 's legyenek arról bizonyofsokká, hogy valamint én a' Kigyelmetek nemes gondolkozásának ezen tsalhatatlan tanúbizonyságát, mellyet tselekedetek által is kinyilatkoztatni kívánnak, igen nagyra betsüllöm, úgy minden igaz és buzgó hazafiak betsüllni, 's örök emlékezetekben tartani fogják. János Fő Herczeg.“

## Hadi Történetek Környülállások.

Generalissimus Károly Cs. Kir. Fő Herczeg, a jelenvaló háborús időben következő igen szép, győkeres és örök emlékezetre méltó hirdetményt intézett a' Nemet Nemzethez:

„Eő Felsege az Austriai Császár kéntelenségéből nyúl a' fegyverhez, mivel nem akarja a' Frantzia Császár, hogy az olly Státus, melly az ő főhatalnát meg nem esméri, és az ő hódoltató feltételeit nem segíti, fenn állyon; mivel azt kívánnya, hogy Austria maga lételéről le mondjon, hadakozó népét a' fegyverből ki vetkeztetse, és a' hódoló szabad tettzésére bizza; és mivel a' Frantzia Császárnak és az ő tölle függő szövetséges Státusoknak hadi seregeik Austria ellen nyomúlnak.“

„Austriának viaskodó ereje uralkodó Fejedelmének egy intésére, magok védelmezések végett felállott, mellyet én a' bizonyosán következő megtámadásnak eltávoztatására az ellenség ellen vezérleni fogok.“

„Nem úgy fogunk mi a' határokon által menni mint hódoltatók, mint Német Ország ellenségei: Nem azért, hogy a' Német Orzági Constitutiót, jusokat, erköltsöket és szokásokat el törüllyük, és idegen törvényeket, szokásokat s. a. t. köfsünk azokra: Nem azért, hogy Királyi székeket eltörüljünk, s azokkal szabad tettzésünk szerént bánnyunk. — Nem azért, hogy Német Ország javait magunkévá tegyük, és a' Német férfiakat a' távol lévő hódoltató háborukban feláldozzuk. — Mi azért hadakozunk, hogy az Austria Monarkia fennlételet fenn tarthassuk, és Nemet Orzágnak az azt illető előbbi mástól való

nem függését, 's nemzeti ditsőséget ismét vissza  
szerezhesük. "

„Azok a' törvénytelen magának való tulajdo-  
nitasok fenyegetnek most minket, mellyek Német  
Országot már megálázták. Az ő utól-ó meg szaba-  
dításoknak gyámolozlópa a' mi ellentállásunk. A'  
mi ügyünk a' Német Ország ügyével köz. — Né-  
met Ország Austria alatt mástól nem függő és böl-  
dog volt; egyedül Austria segedelme által lehet Né-  
met Ország ezután is mástól nem függő és böl-  
dog. "

„Németek! betsülyétek meg a' ti állapototo-  
kat! Fogadjátok el azt a' segedelmet, mellyel Titeket  
meg kínáunk! A' ti meg szabadulástokra velünk  
együtt munkálódjatok! Mi tsak azokat az erőlködé-  
seket kívannyuk, a' mellyeket a' köz ügynek védel-  
mezése kíván. A' Ti örökségeiteket, a' Ti házi  
békefégtéket a' hadakozó seregeknek jó hadi fenyi-  
télje bátorságosokká teszi. Nem kíván Titeket  
az Austriai Armádia sem ki prédálni, sem le nyom-  
ni; mint atyafiait úgy tisztel Titeket, a' kik arra  
hivattattok, hogy a' mi veletek való köz ügyünkért,  
velünk együtt hadsokozzatok. — Tegyétek magatokat  
a' mi tiszteletünkre méltókká! Tsak az a' Német a'  
mi ellensegünk, a' ki maga magáról el felejtkezik. "

„Tá' aszkodjatok azon szavamra, mellyet a' Ti  
meg szabadításokra szólottam! Tamaszkodjatok az  
én Császáromnak azon szavára, mellyet Ő Felsége  
soha meg nem szegett. "

Károly Fő Herczeg Genera-  
lissimus.

A' Cs. Kir. Armádiának Avantgardéja, az az  
előjáró serege, mellyhez a' tartománybéli védelme-  
ző seregeknek néhány batallionja is kaptasoltattak, és

a' mellyek most Szabad Seregeknek neveztetnek, a' közönségesen esméretes Austriai nagy Hérosnak Lichtenstein Jánosnak vezérlésére bizatott.

Az ide való kaszárnyákban bé szállított tartománybéli védelmező Seregnek négy batallionjai, mellyek a' város körül fekvő mezőségen magokat a' fegyverben szorgalmatosán gyakorolják, a' Fels. Udvari hadi Cancellariahoz deputatusokat küldvén azt kívánták, hogy valamint a' Bécsi hat batallionokkal bántak, úgy ők is küldettefsenek az ellenség eleibe; a' mint halljuk, néhány napok múltán ezek is el fognak innen marsirozni.

A' mint a' részre való hajlás nélkül tres külföldi újság levelek tartják, a' maga ősi birtokaitól törvénytelenül meg fosztatott Hefzen-Kasszeli Választó Fejedelem, és a' Brunswigiai örökös Herczeg, darab időtől fogva egy szabad vadász Sereget verbuáltatnak Cseh Országban magok költségeken, de nem Austriai Császári hanem külföldi legénységből, a' melly szabad sereg már 10000 főre szaporodott. Az illy környüállások mi reánk nézve igen kedvezők és kellemeteseek.

\* \* \*

Tegnap dél után egy Kurir érkezett ide a' Cs. Kir. Armadiának Braunau Fő hadi szállásáról, a' ki következő, és az ide való Publicummal egy kis nyomtatott Tóldalékban közöltetett hirt hozott magával, hogy Generalissimus Károly Cs. K. Fő Herczeg a' Cs. K. Armadiának Bavariába leendő bé nyomulásáról, a' Fels. Bavariai Királyt, következő barátságos levelével tudósította.

Felséges Uram! Szerentsém vagyon Fel-

ségednek jelenteni, hogy én azon kinyilatkoztatásnak ereje mellett, melyet a' Fels. Austriai Császár Napoleon Császárnak által adatott, parantsolatot vettem arra, hogy az én vezérlésem alatt lévő hadi seregekkel Baváriába be mennyek, és mind azokkal, a' kik nékem ellent állanak, ellenségesképen bányak.

„Szivszakadva ohajtom Felséges Uram! hogy Felséged, alattavalói kivanságának, a' kik minket, mint megzabadítókat úgy néznek, engedjen helyet. Igen kemény parantsolatok adattak ki az eránt, hogy addig, míg Felséged e' tárgy eránt való akaratját kijelenteni fogja, tsak az Európai politica mastól való nem függésének ellenségeivel bányanak ellenségesképen. — Nagy keserűségemre szolgálna, ha a' Felséged trupjai ellen fegyvert fogni kéntelenítették, és a' hadakozásnak rossz következéseit, mely a' közönséges szabadság megnyerése végett kezdődött el, és a' mellynek leg első principiuma minden hódoltató planumot ki rekeszt a' Felséged jobbágyaira ki terjednének. — Akármelly szoros környülállások kényszerítsék Felségedet az olly engedésre, mely a' Felséged méltóságával, 's alattavalóinak boldogságokkal meg nem eggyez, még is kérem Felségedet, legyen arról meggyőződve, hogy az én Katonaim, minden alkalmatosságokban fenn főgják a' Királyi Ház bátorságát tartani, és arra kérem azt, hogy magát az én uralkodó Fejedelmeknek igafság szeretésére, 's Armadájának óltalmára bizza.

A' Frantzia követ még Monachiumban vólt — és a' Király Báró Montgelas Ministerje által tette Eö Cs. K. Fő Herczegségét ezen levélnek vételéről bizonyofsá.

E' folyó Aprilis 10-dikén, a' Cs. Kir. Armádia



Braunau, Obernberg, és Schaerding mellett az Inn folyóvizén által költözvén, Markel, Eggenfeld Pfarrkirchen és Ortenburg felé minden ellentállás nélkül folytatta az útját.

A' Frantziak ellen indított háború eránt ki adott Manifestum, az az ki nyilatkoztatás, harmad-fél nagy árkuson a' Státus Typografiajából már ki került, mellyel tiszelt Olvasóinknak mi is szolgálni fogunk.

### Magyar Ország.

A' Tifzán innen és Tifzán túl lévő Kerületbéli Tek. Nemes Vármegyék az insurgens nemes gyalog és lovas seregeknek ki állításokban, ki készitéseben, és fel fegyverkeztetésekben bámulásra méltó hazafiúi buzgoságot mutatnak, 's kézkek az Ország törvényes Constitutiójának fenn tartásáért, a' Királyi Szék megmaradásáért, és a' Hazának állandó békeféségben leendő helyheztetéséért nemtsak minden vagyonjaikat, sőt legbetsesebb jószágokat életeket is fel áldozni.

Tekint. Zemplén Vármegyében, S. A. Újhe-lyen egy tartós és folyvást álló deputatio rendelkezett ki, olly végből, hogy az All-Ispány előlése alatt mindenkor öfzve gyűlhessen, a' midőn a' felkelő Seregtől valamelly tudósítás, vagy parantsolat küldetik. Ennek a' deputationak tagjaivá Titt. L. B. Sennyey, Szulyovfzky Menyhért, Szemere Láfzló és István, Beronkay Gáspár és Zsigmond és Kazinczy Ferencz Urak, és még mások is, mind öfzve 14-en vannak kinevezve, leg alább négynek mindenkor ott kell lenni, a' többi néhánykor haza fordulhat, de

megint vissza tér 's egymást fel váltogatja. — Mindnyájokban igen nagy buzgóság van.

### Frantzia Birodalom.

A' 24.ik Mártziusi Párisi közönséges újság levelek azt hirtetik, hogy a' Csász. testörző seregnél lévő lovas vadász katonák, tábori tselédek, butorok, szekerek és lovak Német Országba el inditattak, és hogy maga a' Császár is minden órán el megyen Párisból, de mikor és hová, senki sem tudhattya bizonyosan.

Párisból Mártzius 25.ik napján. Illyen Londoni Tudósítás érkezett ide: „Napoleon t, ugymond, Majlandba várják; a' Német Orzági Fr. armádiát Marsal Davoust fogja vezérleni. Nem hiszük, hogy Austria az Orosz Birodalomtól tarthatna valamit, hogy ez azt meg támogya. Angliának pedig sok részben hasznos volna a' Sándor Császár baratsága, vagy leg alább az ő neutralitása. — A' mi Austriát illeti, minden kétségen kívül való dolog, hogy háborúja leszen Frantzia Országgal, és ha a' jelenvaló idő pontot nem használná Austria, a' politica ellen hibázna, és soha se volna kedvezőbb alkalmatossága a' magok erejekben bizakodó, 's másokat el nyomni és meghódoltatni igyekező Frantziáknak megzabolazásokra. — Austriának mindenkor elegendő ereje van a' maga méltóságának, lételének, és másról való nem függésének fenn tartására. — A' Rénusi Confoederationnak hadi népei ugyan már készen vannak; de az a' kérdés, mellyik részre hajólnak inkább, mellyik uralkodónak kívánnyák jobban a' hadi szerentsét? nem igyekeznek e' inkább a' Frantzia despotismus alól fel szaba-

dúlni nem ohajtvák e' az erre kedvező alkalmatosságot. — Austriára nézve az is nagy háfzon, hogy annak napkeleti 's északi részét a' Fénves Portának jelenvaló alkotmánya nagyon fedezi; következésképen tsak magával Frantzia Országgal leszen dolga, és most kéntelen leszen Bonaparte két felé Osztonia hadi erejét mivel Spanyol Országban naponként mind jobban jobban nevékedik a' Patriótáknak hadi erejek.

Párisból Mártzius 24-ikén. Egy ide való Zsurnál azt akaria a' Publicummal el hitetni, hogy a' Dalmátziai Herczeg Marsal Soult, minékutánna a' Minho folyóviznek árjai miatt több napokig nyugodni kéntelenített voltna, Mártzius 3-ik napján Portugalliának 2-ik városába Oportóba bé nyomúlt, mellynék népessége 60000 lélekre megyen, és annak kikötőhelyében 25 Anglus szállító hajokat talalt és foglalt el. Továbbá, hogy az ő előjáró serege Martzius 10-ikén Lisszabonát el foglalta. Azt is hirteli, de minden fundamentum nélkül, hogy Spanyol General Réding született Helvetus egy insurgensekkel való tsatában megöletett, hogy General Pallafox a' Bayonnei régi várbán ül fogságban, kinek gondviselésére két tseléd engedtetett (és így meg nem holt); hogy az Anglusok a' Kadikfi kikötőhelyben lévő Spanyol háósereget el foglalni, 's magokévé tenni igyekeznek s a. t. — Tartsuk meg, hogy ezek a' hírek mind Frantzia iró tolból folytak, következésképen kevés hitelt érdemlenek. Jlesen a' Francziáknak Oportóba és Lisszabonba való meneteleket nem lehet azzal meg egyeztetni, a' mit a' Spanyol armádia erejéről és tekvéséről hitelesen ki adott a' Becsi Diarium.

Párisból Martzius 23-ik napján. Januar.

24-ik napján a' Martinique szigetet még támadták ugyan az Anglusok, de félbe hagyták — Ezen hónap 17-iken Spanyol Generál Pallafox, a' ki a' Sarragosában volt Spanyol őrző seregeket kormányozta, de azokkal együtt hadi fogságra esett, Bayonnéba vitetett. — Tegnap a' St. Germaini erdőben vadászott a' Császár, Kurakin és Wolkonfzky Orosz Herczegek, és Gorgolio Oberster társaságokban — a' Bellunoi Herczeg, Marsal Victor az alatta lévő armádiával Badajoz környékén táborozik, és a' Spanyol insurgens seregeknek meg támadásokra minden szükséges készületeket meg teszen. Ha rajtok győzedelmet vehet, semmi akadályja nem leszen a' Portugalliába való bényomulásra. — (Ebből is kitettzik, hogy még eddig bé nem mehettek a' Frantziák Portngalliába).

### Nagy Britannia.

Londonból Martzius 16-ik napján. Dánia Országán által egy örvendetes Kurir jöttide avval a' tudósítással, hogy N. Britannia és a' Fényes Porta egymással békefégre léptek. Ez a' régen ohajtott, de nem reménylett hir igen kedves érzékenységet fzerzett az ide való Börsébe (abban a' közönséges házban, a' mellyben a' kereskedők és mások is öfzve gyűlni, a' Status kötelező leveleit venni és eladni szokták). — A' mi kézmiveinknek, és colonialis portékáinknak nagy betse fog Török Országban lenni. — A' mult Februarius 3-ik napján 4000 Anglusok szállottak ki a' Kádikfzi kikötőhelybe.

Az Alsó Parlamentumnak 24-dik Februariusi gyűllésében az Antiministerialis résznek egy nevezé-

tes tagja Ponsonby azt sürgette, hogy a' Spanyol Országba küldött expeditió iránt szoros vizsgálástételsen. — A' déli Spanyol Országból olly tudósítást vettünk, hogy nagy hadi készületeket teszen Austria Frantzia Ország ellen. — Az Admiralitás, az az, a' tengeri dolgokra ügyelő Fő Kormányzék parantsolatjára, a' mi hadakozó hajóinknak nagy része, a' mellyek tudniillik most kikötőhelyeinkben találtattak, a' Frantzia Országi kikötőhelyek eleibe küldettek. — E' ízerént nagyon meg fog a' Fr. Kormányzék baja gyülleni. — A' Fényes Porta és Anglia Ország közt szerzett békeiségnek egyik tikkelye azt tartya, hogy ha háborúja leszen Austriának Frantzia Országgal, ez ellen amannak segítségére fog lenni.

Londonból Mártzius 8-ik napján. Úgy halatlik, hogy a' Buenos Ayresi fő kormányzó General Liniers a' Spanyol Birodalomhoz tartozó déli Amérikákat annak uralkodása alól felfzabadította's szabad Köztársasággá tette és hirdettette ki. Hogyha a' Frantzia járom alá esne Spanyol Ország, könnyen meg óltalmazhatna attól a' szomorú sorstól az Angliai tengeri erő a' Spanyol coloniákat. — Brazilianak Rio Janeiro városából, a' Portugalliai Regensnek mostani lakhelyéből 2000 főből álló Portugallus sereg ment a' izomfzéd Frantzia Colonia Cayenne ellen, a' kiket ezen feltételekben Admiral Cochrane néhány hadakozó hajókkal segiteni fog, de szerentséitettek e' a' Portugallusok ezen feltételekben? bizonytalan. A' Braziliai Herczégnek már egynehány-szor kedve lett volna a' Portugalliába való vissza menetelre; de ministerjei attól még eddig tartóztatták biztolabb időt várván. — Az Angliai Armádia izámára

szánt 18 millióm font sterlingen kívül, hatod fél milliómot rendelt az Alsó Parlamentum az ártilléria számára e' folyó 1809-ik esztendőre. — Ezen alkalmatossággal arról kívántak az antiministerialis résznek néhány tagjai tudósíttatni, hová lettek azok a 200000 fegyverek, a' melyeket Anglia a' Spanyol Országai patrióta seregeknek küldött?

A' The-Times nevű Londoni újság leveleknek 6-dik Martziusi darabja következő tárgyakat foglal magában. A' Bresti és Rocheforti Frantzia Eskadereknek, az az, kis hajóseregeknek azon kikötőhelyekből lett ki-evezések nagy fogaiatosságot okozott kikötőhelyeinkben, Gambier és Duckworth Admirálisok üzöbe venni, 's felkeresni kívánván az ellenséges hajósereget. — Itten, tudniillik Londonban, két fontos, 's reánk nézve igen örvendetes hírek folynak. Az első, hogy a' Fels. Austriai Ház és Frantzia Ország közöt Hadakozás támad; a' második, hogy kénytelenek voltak a' Frantziák Spanyol Országból ki-menni. Januar. kezdeteben egy expeditio készitetett ki a' Fr. Országhoz tartozó Martinique sziget ellen, mely 12000 főből álló armádiából, hat linea hajóból és 12 fregatból állott. — Martinique, Ámerikában, az északi tenger mellett fekvő Antillesi szigetek közt első helyet érdemel, a' hol 1635-ik esztendőben telepedtek le a' Frantziák, 's ott annyi a' ki terjeszkettek, hogy az a' sziget most mindenknél népesebb, kerülete 45 mértföldre megyen, dohányt, nádmézet, kaffét, indigot, fűgét, 's több e' féleket bővséggel terem. Az 1762-ik esztendőben az Anglusok oda ki szálván azt el foglalták, hanem még abban az esztendőben

a' Fontaineblaui békefészes kötésben a' Frantziáknak visszaadták. Ez a' sziget 1766-ik esztendőben, Augustus 3-ik napján rettentő földindulás és tengeri szélvész által érdekeltetvén, a' St. Pieri erőtségben sok házak öszve omlottak, a' kaffé és nádméz plantak töbnire öszve rontattak, sok hajók a' tenger partjához verettek, és számtalan sok ember el veszte te életét. — Hasonló szerentsétlenség érdeklette a' Cubai szigetet.

### Spa nyol Ország.

Sevillából Februarius 26-dik napján. Napoleon Frantzia Császárnak Párisba lett vissza mentelétől fogva, semmi fontos és emlékezetre méltó hadi dolozhoz nem nyúltak az Országunkban lévő Frantzia hadi seregek. — Rendkívül való vitézséggel viselték magokat az Anglus hadi seregek a' Corunába való magok vissza vonások előtt. A' Leon Országban Carrion de los Condes mellett történt véres tsatában sok ártillériát, tábori bagazsiát, és embert vesztett Fr. Marsal Soult. Midőn Moore Anglus General alatt három annyi erővel üzőbe vette, és Majorga mellett körül vétetette volna Napoleon az Anglusokat, ezek nemtsak derekasan verekedtek, hanem bátran által vágják magokat a' Frantzia sorokon; végre egész lovas seregét küldvén utánnok, General Moore a' vezérlése alatt vőlt Anglus seregeket meg állapította, és a' maga lovasaival a' Frantzia lovaságot meg támadtatta, 's azt sok veszte séggel vissza verette. De végre nagy számú Frantzia gyalogság vitetvén ellenek, ök is, tudniillik

az Anglusok el kezdett hátrálásokat Corunna felé továbbra folytatták, és hogy nagyobb erővel, valahol másutt megtámadhassák az ellenséget, hajókra szállottak. — Azok az öt linea — és több apró rangú hadakozó hajok, a' mellyeket a' Ferroli kikötőhelyben el foglaltak a' Frantziák, rongyos állapotban lenni mondotnak.

A' Spanyol Országai patriota seregeknek megszaporitása és öfzve luzása szereztséfsen foly. General Reding, a' kiről azt irták a' Frantzia Zsurnalok nem régiben, hogy ő egy Frantziákkal való tsatában megölettetett, de még most is a' Katalóniai patriota seregeket vezérli, erősen szorongattya az ellenséget. — A' Herczeg Infantado, a' Palacios, Cuesta, La Romana, és Blake Generálok magokat öfzve kaptolták, és az Anglus-Portugalliai hadi seregekkel, mellyek Galliciát szemenken tartják, jó egyefségben vannak. — Az Austuriai lakosok, hegyeik közt igen jól védelmezik magokat a' Frantziák ellen, a' kik tsak egy kevés részét foglalhatták el azon tartomány lapos részének. — Minekutánna a' Kadikfi tenger öbölben lévő régi hajókra hordattak volna a' Frantzia hadi foglyok, kiknek száma 20000-re tétetik, azt végzette felölök a' Spanyol Országai leg főbb Junta, avagy Országglófszék, hogy azok rész szereznt a' Baleári, rész szereznt pedig a' Kanari szigetekbe szállitassanak által.